

ЗАЦВЯРДЖАЮ
заг. кафедрай беларускай
і рускай моў
А.І.Шаблоўскі

ПРАГРАМНЫЯ ЗАЛКОВЫЯ ПАТРАБАВАННІ
па вучэбнай дысцыпліне “Беларуская мова (прафесійная лексіка)”

1. Паняцце “мова”. Функцыі мовы ў грамадстве.
 2. Паняцці “родная мова” і “нацыянальная мова”.
 3. Вусная і пісьмовая формы мовы. Паняцце “літаратурная мова”.
- Прыметы літаратурнай мовы.
4. Беларуская мова на лінгвістычнай карце свету. Генеалагічная класіфікацыя моў.
 5. Гістарычныя этапы развіцця беларускай мовы. Старажытнабеларуская мова.
 6. Фарміраванне новай беларускай літаратурнай мовы ў 19 ст.
 7. Беларуская мова ў 20 ст. «Беларуская граматыка для школ» Б.Тарашкевіча. Беларуская мова ў БССР. Рэформы правапісу 1933 і 2008 гг. Частковыя змены правапісу, прынятыя ў 1957 г. і выдадзеныя ў 1959 г.
 8. Беларуская мова на сучасным этапе. Закон аб мовах у РБ.
- Асноўныя сферы функцыянавання беларускай мовы.
9. Білінгвізм. Аспекты беларуска-рускага білінгвізму.
 10. Графічныя сістэмы беларускай мовы (кірыліца, лацінка).
 11. Сістэма функцыянальных стыляў беларускай мовы.
 12. Навуковы стыль і яго падстылі.
 13. Асаблівасці фанетычнай сістэмы беларускай мовы.
 14. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы.
 15. Арфаграфічныя нормы беларускай мовы.
 16. Рэформы правапісу 1933 і 2008 гг. Частковыя змены правапісу, прынятыя ў 1957 г. і выдадзеныя ў 1959 г.
 17. Лексічная сістэма беларускай мовы. Лексіка паводле паходжання.
 18. Актыўная і пасіўная лексіка беларускай мовы.
 19. Асаблівасці лексікі беларускай мовы паводле сістэмнай арганізацыі і значэння (сінонімы, антонімы, амонімы, паронімы).
 20. Класіфікацыя лексікі паводле сферы ўжывання.
 21. Спецыяльная лексіка беларускай мовы. Тэрміны, прафесіяналізмы.
 22. Тэрміналогія і тэрмінасістэма. Прыметы і асаблівасці тэрмінаў.
 23. Спосабы ўтварэння тэрмінаў, іх паходжанне.
 24. Гісторыя беларускай тэрміналогіі. Слоўнікі і даведнікі.
 25. Назоўнік. Несупадзенне назоўнікаў у родзе і ліку ў беларускай і рускай мовах.
 26. Асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў і геаграфічных назваў.
 27. Канчаткі а(-я) / -у(-ю) назоўнікаў II скланення ў Р. скл. адз. ліку.

28. Прыметнік. Ступені параўнання якасных прыметнікаў.
29. Утварэнне прыналежных прыметнікаў.
30. Правапіс складаных прыметнікаў.
31. Лічэбнік. Скланенне лічэбнікаў.
32. Асаблівасці спалучэння лічэбнікаў з назоўнікамі.
33. Дзеяслоў. Граматычныя катэгорыі дзеяслова.
34. Асаблівасці спражэння дзеясловаў.
35. Дзеяслоўныя суфіксы -ава- (-ява-), -ірава- (-ырава-).
36. Утварэнне і ўжыванне дзеепрыметнікаў у беларускай мове.
37. Утварэнне і ўжыванне дзеепрыслоўяў у беларускай мове.
38. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову.
39. Правапіс прыслоўяў і спалучэнняў слоў, блізкіх да іх.
40. Сінтаксічныя нормы беларускай літаратурнай мовы.

Пратакол пасяджэння кафедры
беларускай і рускай моў
№1 ад 05.09.2023